

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Polemica

Burghaber, Adam

Fribvrgi Helvetiorvm, 1678

XXVI. Utrum D. Petro aliquis in Pontificatu successerit continuè debuerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72462](#)

CONTROVERSIA XXIV.

166

rum Suffraganorum, peculiariter suam Archidiœcœsi & proprium Episcopatum habet procurandum.

XXXI. Respon. 2. ad rationem. Negando consequentiam. Nam, et si extra controversiam sit apud Catholicos, Petrum potestate, Paulum sapientiæ & rerum pro Christo & Ecclesia gestarum gloriæ excellere, adhuc tamen potest ignorari, uter illorum absolute in iudicio DEI præstet, majorique ac sublimiori gloriæ substantiali in Beatitude fulgeat. In cultu autem Sanctorum Ecclesia non attendit præminensam superioritatis præcisè, imò neque gratia & gloria præcelentiam, sed utilitatis, quam attulerunt posteris. Unde forsitan factum, quod Imago Pauli plus omnibus pro Ecclesia laborantis in antiquis sigillis, quibus diplomata Pontificum signantur, reperiatur a dextris: Imago vero Petri a Sinistris. Etsi alij æquè probabiliter velint, id ideo factum, quod olim ex duobus incidentibus Senior & honoratior ad laevam esset: junior autem latus ei dextrum clauderet in signum obsequij, de quo vide ri possunt Arriaga loc. cit. n. 31. & Bellarm. lib. 1. de Pontif. cap. 27.

XXXII. Respon. 3. ad confirmationem. Divisione ista non est jurisdictionis, sed provinciarum ad commodiorem Evangelij prædicationem, & ut Petrus præcipue in Iudeorum, Paulus in Gentilium conversionem incumberet; manente interim penes utrumque jure tam his, quam illis prædicandi. Ad id, quod ex Acto 10. adjicetur, dicimus, Petrum non habuisse ignorantiam illam, sed revelationem de hinc eidem factam fusse, tum ut aperte sciret, jam adesse tempus prædicandi Gentibus Evangelium, tum ut alijs facilius & efficacius responderet, si quando aliqui ex Iudaismo converti illum reprehensi idcirco essent, cuius reprehensionis authore fuisse Cherinthum, antequam in apertam hæresin erumperet, notavit Epiphanius hæresi 28.

XXXIII. Error tertius. Jacobum fuisse supra Petrum, & non huic, sed illi Principatum esse commissum. Ita Hailbrunner lib. cit. pag. 269. & alij Prædicantes moderni in suis libris. Probant tum ex Actis Apostol. 15. ubi non Petrus, sed Jacobus præsedit, & sententiam decisivam tulit. tum ex D. Chrysostom. qui hom. 33. de S. Jacobo Apostolo scribit: *Huius enim Principatus erat commissus*. Error iste planè peculiarius est, ipsique contrarius Sectarij; si enim omnes Apostoli fuerunt pares, ut illi pro aris & focis contendunt, quomodo Jacobus fuit supra Petrum & ceteros? S. Petrum in Concilio Hierosolymitano præsedisse, colligitur ex eo, quod primus sententiam tulerit, cui omnes acquieverunt, ut attestatur S. Hieronymus in epist. ad Augustin. II. ubi recitat verbis Petri ex cap. 15. cit. à v. 7. subiungit: *Tacuit autem omnis multitudo, & in sententiam eius Jacobus Apostolus & omnes simul presbyteri transierunt; quamvis aliquis directione etiam Jacobi relata fuerit, ut mox dicemus. Si igitur Petrus non fuit Caput, cur primus loquitur in illo loco, ubi alius nempe Jacobus fuit Episcopus? & ubi alij Seniores illo fuerunt præsentes? Signum hoc esse altioris potestatis, indicat Chrysostom. hom. 3. in Acta sic scribens: Quam est servidus, quam agnoscit creditum filii à Christo gregem! quam in hoc choro Princeps est! Unde jam appetet vanitas argumentorum in oppositum.*

XXXIV. Respon. ad 1. probationem negan-

do, Jacobum præsedisse in Concilio Hierosolymitano, licet habuerit suffragium decisum; etenim tale omnes Apostoli habuerunt, quemadmodum omnes etiam Episcopi in Concilijs habent & usurpan absq[ue] ullo Papalis Primatus præjudicio. Itaque neque Petrus, Paulus, Barnabas, neque Jacobus solus sed simul omnes Apostoli & Discipuli sua vota decisiva dederunt, sub quorum omnium nomine decretum est factum v. 23. *Apostoli & Seniores Fratres his, qui sunt Antiochia &c. nullā Petri peculiari facta mentione, quia prædictum decretum nomine totius Concilij fuit editum.*

XXXV. Ad 2. itidem negando, Chrysostomum superiorem potestatem Jacobo, quam Petro attribuisse; quamvis enim scribat, Jacobo Principatum fuisse commissum, per hoc tamen nihil intelligit aliud, quam à Petro aliquam directionem hujus Concilij fuisse oblata Jacobo, qui etiam juxta sententiam S. Chrysostomi Episcopus Hierosolymitana fuit à Petro creatus. *Quod si quis percontaretur, inquit S. Pater homil. ult. in Joan. quomodo Jacobus Sedem Hierosolymis accepit?* respondeo hunc Petrum totius orbis Magistrum constituisse. Quare nihil primatu Petri per Jacobum fuit demptum; sed Petrus, postquam per primum votum, cui nemo se opponebat, satis supremam suam autoritatem ostendit, deinde Jacobo veluti Episcopo Hierosolymitano ultimam conclusionem, imò & decisionem reliquit. Talem & quidem ab ipso Petro non minus, quam Episcopatum Hierosolymitanum Jacobo commissum Principatum intelligit Chrysostomus, sicut mox in sequentia verbis indicat: *Nihil Joannes hic, nihil alij Apostoli loquuntur, sed silent, & non indignantur, adeo para à vana gloria erat illorum anima.* Ex quibus apparet, Petrum honoris & amoris erga Jacobo tanquam Episcopo Hierosolymitano aliqualem Concilij directionem reliquisse.

CONTROVERSIA XXV.

*UTRUM D. PETRO ALIQUIS
in Pontificatu successerit, & succedere
continuè debuerit?*

 Constitutis ijs, quæ ad D. Petri Primatum afferendum spectant, ad ea procedimus, quæ ad Successores in eodem Primatu pertinent. Et licet hoc ex dictis & communis fere omnium sensu perspicuum sit, suas tamen hæretici huic luci obtundunt tenebras, quas dissipare oportet.

PARS PRIOR.

D OCTRINÆ CATHO- LICORVM.

I. *D*octrina prima. D. Petro aliquis successor, & continuè succedere debuit. Definitur hæc doctrina in Concilio Constantiensi Sess. 15. & tradita fuit à Patribus, quos fuscè adducunt alij, nobis sufficienti isti. D. Chrysostomus lib. 2. de Sacerdoti-
cūca

circa princip. alludens ad illa verba Christi ad Petrum, *pase oves meas: quānam, inquit, de causa ille sanguinem effudit suum? certè ut pecudes eas acquireret, quarum curam tum Petro, tum Successoribus committebat.* S. Leo serm. 2. de Anniversario Asumptionis suæ ad Pontificatum sic ait: *manet dispositio veritatis, & D. Petrus in accepta fortitudine Petri perseverans suscepta Ecclesia gubernacula non reliquit; perseverat scil. Petrus, & vivit in successoribus suis.* Et Philip-pus Presbyter in Concilio Ephesino Tom. 2. c. 16. ita loquitur: *Nulli dubium, in dū seculis omnibus notum est, S. Petrum Apostolorum Principem & Caput, Ecclesia Catholica Fundamentum per Successores suos hucusq; semper vivere, semperq; vieturum esse.* Itius igitur Ordinis Successor Papa Celestinus nos ad hanc Synodum misit. Simili modo scribens S. Chrysologus in epist. quæ Concilio Chalcedonensi præponitur, hortatur Eutychetem hæresiarcham ad obedientiam Leonis Papæ in materia fidei portissimum praetandam: *Hortamur, inquit, te ut ijs, quæ a Beatisimo Papa Romane civitatis scripta sunt, obedienter attendas. Quoniam B. Petrus, qui in prima sede vivit, & presidet, prestat quarentib[us] fidei veritatem.* Eadem doctrina suadetur hoc fundamentali discursu. Si potestas Pontifica S. Petro collata debet esse perpetua; tunc S. Petrus debet habere continuos Successores. Atqui verum est Antecedens. Ergo & consequens. Sequela Majoris per se liquet; siquidem Petrus jam pridem mortuus non potest illo munere fungi. Ergo debet habere Successores, sicut in simili de Leviticis Sacerdotibus ait Paulus Hebr. 7. v. 23. *Plures facti sunt Sacerdotes, idcirco quod morte prohibentur permanere.* Probatur Min. Quamdiu manet necessitas, ob quam Christus Ecclesiam suam diligit, ut sponsam, nec quidquam ei necessarium patitur desse iuxta illud Iaiae 5. v. 4. *quid ultra debui facere vinea mea, & non feci.* Atqui illa necessitas semper durat, quia necessitas, ob quam Christus instituit Pontificatum, fuit conservanda fidei unitas, quæ semper manet, in dū indicis augetur, cum semper plures & peiores hæretici exurgant. Ergo & potestas semper duret.

II. Confirmatur 1. Quamdiu durat Ecclesia, tamdiu durare debet ejus fundamentum. Sed Ecclesia perpetuo durat juxta illud Danielis 2. v. 44. *suscitabit DEUS celī regnum, quod in eternum non disipabit, & ipsum stabit in aeternum.* Ubi loquitur Prophetæ de regno Christi, quod est Ecclesia, ut patet ex antecedentibus. Ergo & fundamentum hujus scil. Petrus semper durare debet, non quidem in propria Persona, quæ fuit mortalis, sed in Successoribus. Confirmatur 2. Ex figura Veteris Testamenti. Nam in Synagoga semper ac perpetuâ successione unus aliquis erat summus Pontifex, qui summâ potestate in Spiritualibus præcesseret, eamq; gubernaret. Ergo multò magis tribuendum Ecclesiæ.

III. Ceterum Romani Pontifices Petro successores non sunt Successores Christi, sed tantum Vicarij, sicut & Petrus fuit. Nam qui successorem habet, officium deserit, & in alterum transfert, Christus autem non depositum curam Ecclesiæ, sed semper illam gubernat partim per seipsum immediate, partim per suos Vicarios. Unde D. Augustinus tract. 50. in Joannem prope finem: *secundum presentiam, inquit, Majestatis semper habemus Christum: Secundum presentiam vero carnis recte datum est Discipulis: me autem non semper habebitis; habuit enim illum Ecclesia secundum presentiam carnis pau-*

cis diebus: modò fide tener, oculis non videt. Petrus quoquæ duplarem habuit potestatem sibi à Christo concessam; unam Apostolicam cum cæteris Apostolis communem: alteram propriam, jurisdictionem scil. Pontificalem. In priori nemo illi succedit, quantumvis adhuc Pontifices dicantur Apostolici propter similitudinem cum Apostolis in universitate jurisdictionis supra universum mundum. De posteriori locuti sumus; pro qua expressius declaranda sit.

IV. Doctrina Secunda. D. Petro in Pontificatu & universalis Ecclesiæ potestate ac jurisdictione semper etiam aliquis succedit, & quidem ex instituto Christi & jure divino; quidquid sit de ratione successionis, num ad istum potius, quam illum spectet, de quo in controvers. sequenti. Probatur 1. ex Script. non quidem per textū exp̄ressum sed evidentem illationem. Nam cum Christus ipse instituerit in Petro Pontificatum duraturum usque ad finem mundi, ut fieri oportuisse recens in priore doctrina ostendimus, hoc ipso voluit successionem in eodem Pontificatu fieri; & potestatem Pontificiam concedere legitimo Successori, quisquis ille fuerit. Ad haec non tantum credenda sunt, quæ exp̄ressæ habentur in Scriptura, sed etiam, quæ luculentiter inde deducuntur: aut ex Traditione in Ecclesia custodiuntur, sicut evidenter ex verbis Christi; *Tu es Petrus, id est, solidus in fide: & super hanc Petram &c.* Item illa: *confirmate fratres tuos.* Et: *pase oves meas colligitur successio in Pontificatus Petri, eademq; ex Traditione in Ecclesia custoditur.* Unde

V. Probatur 2. ex Patribus. Nam omnes, quotquot nobis seriem & successionem Romanorum Pontificum scripto reliquerint, primo loco S. Petrum ponunt. Sunt autem isti. Irenæus adversus hæreses cap. 3. Tertullianus adversus Marcionem Lib. 3. cap. 9. Cyprianus epist. 55. ad Cornelium Papam. Optatus Milevitanus lib. 2. contra Parmenianum. Ambrosius Serm. 11. qui est de mirabilibus. Hieronymus in Catalogo Scriptorum Ecclesiasticorum, Item epist. 57. ad Damatum. Augustinus, qui cap. 4. tractat illius, quem scripsit contra Epistolam Fundamenti Manichæi inter vincula Sacra, quibus in gremio Ecclesiæ Catholicæ tenebatur, commemorat etiam continuum successionem Sacerdotum summorum: *Tete me, inquit, in Ecclesia Catholicæ gremio ab ipsa Sede Apostoli, cui pascendas oves suas post resurrectionem Dominus commendavit usq; ad presentem Episcopum successionem Sacerdotum.* Et tursus epist. 165. ad Generosum sic scribit: *Si ordo Episcoporum sibi succendentium considerandus est, quanto certius & vere salubriter ab ipso Petro numeramus, cui totus Ecclesia figuram gerenti Dominus ait, supra hanc Petram adiicabo Ecclesiam meam;* Petro enim succedit Linus, Lino Clemens, Clementi Anacletus, Anacleto Evaristus &c. Videantur DD. à Wallenburch Tom. 2. fol. 63r. ubi hanc D. Augustini Auctoritatem urgent contra Crocium. Plures alios Patres eorumque verba expressa adducunt Card. Bellarminus Lib. 2. de Rom. Pontif. à cap. 12. Jodocus Coccius in suo Thesauro Lib. 7. art. 5. & alij. Ego ex ipsorum testimonij in rem præsentem sic argumentor: *Si verum est, quod allegari Patres de S. Petro attestantur, sequitur luculenter, Petrum Ecclesiæ universæ summum Pontificem fuisse, in eodemq; Pontificatu Successores habuisse. Sed extra omnem controversiam est, quod prædicti Patres affirmant. Ergo &c.*

VI. Pro-

VI. Probatur 3. ratione. Si D. Petrus in Ecclesia Christi habuit primam Sedem seu Cathedram summam, runc iste fuit primus ac summus Pontifex, & in hoc Pontificatu illi successerunt, quicunque in eadem Sede seu Cathedra successerunt. Sed Petrus ex communis omnium Patrum attestatione in Ecclesia Christi habuit primam Sedem seu Cathedram summam. Ergo & ipse fuit summus Pontifex Ecclesiae, & in hoc Pontificatu successerunt, quicunque in eadem illa Sede & Cathedra successerunt. Major patet à paritate. Sic enim, quia Cæsar Octavianus Augustus in Romano Imperio Thronum Imperiale habuit, fuit & ipse Imperator, & in hac supra Imperatoria dignitate successerunt, quicunque in illo Throno Imperiali successerunt. Minor constat vel ex illis Tertulliani loc. cit. notissimis versibus.

Hæc Cathedrâ Petrus, quâ federat ipse, locatum
Maxima Roma Linum primum confidere jussit.

Post quem Cletus & ipse gregem suscepit Orlis.

VII. Ecce Petro primo attribuitur Sedes & Cathedra Episcopalis, & in eadem alias successisse dicitur, & ab omnibus Fidelibus creditur. Idipsum clarissime exprimit Optatus Milevitanus in cit. lib. 2. cont. Parmenianum hinc verbis: *Si ignoras, disce &c. In urbe Roma Petro primo Cathedram Episcopalem esse collocatam, in qua federat omnium Apostolorum Caput Petrus. Inde & Cephas appellatus est, in quo Cathedra unitas ab omnibus servaretur. Ne ceteri Apostoli singulas sibi quisque defendenter, ut jam schismatis & peccator esset, qui contra singularem Cathedram alteram collocaret. Ergo Cathedra unica, qua est prima de dotibus, sedet Petrus. Cui succedit Linus &c. Damaso Siricius hodie, qui noster est socius, cum quo totus Orbis commercio Formatarum in una communionis Societate concordat. Similia habent alij Patres locis supra citatis. Ex quibus apertissime habetur 1. D. Petrum habuisse Cathedram Episcopalem & fuisse Episcopum, 2. Hanc cathedram fuisse singularem, unicam (cui omnes alia erant subordinatae) ac supremam. 3. In eadem Sede ac Cathedra Episcopali & universali cum summa potestate successisse Linum, Cletum, Clementem & alios ex alijs usq; ad Modernum Papam Innocentium XI. Atque hos omnes veros fuisse Episcopos Suos, quibus cum totus Orbis in una communionis Societate concordat. Videatur Forer in Antiquo Papatu, ubi Lib. 5. cap. 16. a num. 27. allata Optati verba pluribus explicat & urget contra Molinæum.*

PARS POSTERIOR.

ERRORES HAERETI CORUM.

VIII. Error Primus. S. Petro nullus unquam legitimè successit, licet multi pro talibus Successoribus se gesserint. Ita Sectarij tam confertim, quam pertinaciter, ut videre est apud Gerhardum Lutheranum Lib. 2. part. 1. fol. 468. & Amesium Calvinistam Tom. 1. fol. 168. post Wiclephum, cuius error 27. erat: *Non est scintilla apparentia, quod oporteat esse in Spiritualibus unum Caput regens Ecclesiam, quod semper cum ipsa Ecclesia militante converetur & conseretur; qui error fuit damnatus in Concilio Constantiensi Sess. 15. citata. Probant Novatores hunc suum errorum 1. In Sac. Scriptu-*

ra nulla fit mentio successionis Petri. 2. Si Petro aliquis successisset, utique unus ex Apostolis successisset cæteris dignior. Sed nullus Apostolorum successit Petro, ut etiam fatentur Catholicæ. Ergo &c. 3. Intra centum annos post Petrum nullus legitur aliquam jurisdictionem in totum orbem exercuisse. Ergo nullus in universali potestate successit Petro. 4. Prophetæ etiam fuerunt proper Ecclesiæ, & Ecclesiæ non minus nunc eger varijs prophetijs, quam olim; hæc tamen propheetia non fuit continuata. 5. Petrus habuit potestam faciendi miracula, ejicendi dæmonia, linguis loquendi novis: item ut Epistole illius partes essent Scripturæ Canonicae. Ergo ista quoque Successori convenient. 6. Epistole Decretales Summorum Pontificum in primis tribus faciliis reiçuntur ab ipsis Cardinalibus Bellarmino & Baronio. Ergo illis trecentis primis annis, inquit Molinæus Lib. 3. cap. 3. fol. 313. Episcopus Romanus non fuit Ecclesiæ Universale Caput. 7. Circa mortem, corpus, & ossa Petri Romæ asserta variant Scriptores &c.

IX. Errorre istum supra jam satis rejecimus. Nam certum est, Pontificem esse proper Ecclesiæ: non Ecclesiæ proper Pontificem. Atqui Ecclesiæ non minus nunc eger uno Pontifice & supremo Rectori, quam tempore Apostolorum, imò verò etiam magis. Ergo moriente Petro non debuit interire supremus Rectoratus (qui non in Petri commodum, sed in Ecclesiæ utilitatem institutus erat) sed permanere, dum ipsa Ecclesiæ manet. Nec mirum, Sectarios adeo rotos in eo esse, ut successionem Romanorum Pontificum in Sede D. Petri tollant; quia haud obscurè inde advertunt tam Sectarum suarum obscuritatem, quam Ecclesiæ Catholicæ claritatem. Unde Epiphanius post enumeratos Romanos Pontifices: *nec quis, inquit, miretur, quod tam exaltè singula recentiamus; per hec enim claritas ostenditur. Irenæus quoque Lib. 3. c. 3. postquam exactè enumeravit Romanos Pontifices a Petro at Eleutherium, addit, per hanc successionem confundi hereticos.* Argumenta Adversariorum ex dictis facile refelluntur; ut tamen singulis clare satisfiat.

X. Respon. ad 1. Successionem in Monarchia Ecclesiastica Petri esse ex jure divino, & Christi instituto, eamque evidenter colligi ex Sac. Scriptura supra iam diximus. Addo Ecclesiæ esse unum Corpus, & suum quoddam Caput hic in terris habere præter Christum, ut patet ex 1. Cor. 12. Ubi, postquam dixit Apostolus, Ecclesiæ esse unum Corpus, subiecit v. 2. non potest Caput dicere pedibus, non est mihi necessarij; quod certe non convenit Christo; ipse enim potest omnibus nobis dicere, non est mihi necessary. Nullum autem Caput aliud assignari potest præter Petrum; nec moriente Petro Corpus Ecclesiæ manere debet sine Capite. Aliquis ergo Petro succedat, necesse est. Ad 2. Apostolos multis de causis non fuisse Petrum subrogatus. 1. quia moriente Petro pauci supererant. 2. quia superstites valde senes & decrepiti fuerunt, ut tam laborioso officio non possent diu fungi. 3. quia procul aberant Româ, ubi oportebat Episcopum residere. 4. ne Pontificatus confunderetur cum Apostolatu, & ille putaretur idem esse cum isto; quæ ultima ratio in primis rem suadere videtur. Ad 3. negando assumptum, quod prorsus falsum est; constat enim ex antiquis Patribus & Historicis, primos Petri successores Li-

res Linum & Clementem multos Episcopos alijs Provincijs proposuisse, qui est manifestus actus Pontificalis. Unde Baronius ad an. Christi 80. bene scribit, ex eo, quod Linus Petri primus successor ordinari tam Diaconos & Presbyteros, qui Romanæ Ecclesiæ usui essent, quam Episcopos, qui in diversas orbis Provincias mitterentur, per spicium fieri, muneri fuisse Romanorum Pontificum, non solum Urbis, sed & Orbis totius Ecclesiæ consulere. Ad 4. hoc esse merum effigium, & tam ineptum ut ejus pudeat Amiesium; quis enim sapientis donum Prophetæ unquam habuit tanquam ordinarium Ecclesiæ ministerium praeter hunc Somniatorem? Ad 5. isthæc non requiri ad potestatem illam Pastoris universalis; ut sic, in qua sola Romanus Pontifex Petro succedit: requirebant autem eadem in primis illis Ecclesiæ plantatoribus, quæ idcirco illis non defuerunt. Unde & hoc Puritani argumentum risu dignum est. Ad 6. esse plane impudens mendacium Molinæi, quod Baronius & Bellarminus primorum Paparum epistolas indefinite rejecerint. Baronius an. Chr. 166. n. 1. duas epistolæ p. 1. vocat plane aureas. Bellarminus has ipsas pro Romani Pontificis Primaru adducit Lib. 2. de Pontif. cap. 14. Plura loca ex predictis epist. apud utrumque Cordinalem ostendit Forer loc. cit. p. 2. fol. 128. Ad 7. & ultimam probationem patebit ex Controversia sequenti §. VI. & VII. Aliquid etiam contra eandem mox dicemus.

XI. Error Secundus. Petrum non fuisse Romanum Episcopum, ideoq; nullum illi in Romano Episcopatu successisse. Ita cum suis adhaerentibus Tobias Wagner in censura motivorum Doct. Befoldi a fol. 200. Probat præcipue ex eo, quod Patres, quos Befoldus allegat, id non afferant, sed loquantur vel. 1. solum de fundatione Romanæ Ecclesiæ; in qua Petrus socium habuit Paulum, ideoque nihil peculiare. Vel 2. de Sede & Cathedra; & hanc alij etiam Apostoli alibi habuerunt. Vel 3. de successione Romanorum Episcoporum Lini, Cletri, Clementis &c. in qua Petrus à Patribus non Episcopus, sed Fundator solum ponitur cum Paulo. Vel 4. de eminentia Romanæ Ecclesiæ; quæ sufficenter habetur ex duabus Apostolis Petro & Paulo ejus Fundatoribus. Vel 5. de prædicatione Evangelij Christi; quam itidem Romæ fecit Paulus. Vel denique 6. de materiali Ecclesiæ, quæ jam tempore Alerici splendide fuit ædificata Romæ. Confirmatur 1. Est contra vocationem Apostolorum fixam habere Sedem per 25. annos; cum in omnem terram à Christo mandati fuerint. 2. Petrus non alio modo fuit Romæ Episcopus, quam Antiochiae. Sed Antiochia non fuit Episcopus Monachicus. Ergo nec Romæ. 3. Si quis Petro Romæ successisset ih regimine totius Ecclesiæ, eligi debuisset à tota Ecclesia; et enim particulares Ecclesiæ non possunt alijs Caput imponere, in quas nullam jurisdictionem habent; sicuti populus Gallicus non potest eligere Regem Hispaniarum. Sed nullus eorum, qui numerantur inter Pontifices, fuit à tota Ecclesia electus, sed tantum à Clero Romano. Ergo nullus legitimè successit Petro in Regimine universæ Ecclesiæ.

XII. Error iste est cæci planè Tobiae Wagneri qui tamen inter talpas hæreticos sibi oculatus videtur, ideoque ausus fuit sibi sumere refutanda motiva Fidei Catholicæ, quibus motus ad Roma-

nam Ecclesiam se convertit Christopherus Befoldus Jurium Doctor, & vir celeberrimus. Sed ad propositum. Petrum Romanum fuisse Episcopum, Antiqui Patres abunde testantur. Nam 1. nominant illum Episcopum Rome. 2. attribuunt ipse ibi dem Cathedram Episcopalem. 3. Serie in Romanorum Episcoporum ab ipso numerare incipiunt & in primo eum loco ponunt. 4. Scribunt Roma ipsum mortuum fuisse & quidem Episcopum. Petrus Apostolus, inquit Eusebius Cæsariensis in Chronico An Christi 44. Natione Galilæus, Christianorum Pontifex primus, cum primum Antiochenam Ecclesiam fundasset, Romanum proficiunt, ubi Evangelium prædicans virginis quinq; annis ejusdem Urbis Episcopus perseverat. Et quatinus prima verba (natione Galilæus & Christianorum primus Pontifex) non in omnibus exemplaribus reperiuntur, atque idcirco etiam à Baronio An. Christi 44. omittuntur, reliqua tamen apud omnes indubitate sunt, & ad propositum nostrum unice faciunt; quia non jam de Primatu Petri, quem supra luculenter probavimus, sed de ejusdem Episcopatu agitur, qui in terminis afferitur. Et certe hæc Patrum testimonia æquè perspicua sunt, ac quando de Iulio Cæsare scribitur, quod fuerit Imperator Romanus, Cæsareum thronum Romæ habuerit, primus inter Romanos Imperatores extiterit, Romæ tanquam Imperator mortuus & occidus fuerit. Unde apparet, Adversarios veritatem luce clariorè obscurare velle.

XIII. Respon. 1. ad probationem. Patres apertis & solidis stare pro doctrina nostra, quām ut tam facile in alienum sensum detorqueri se patiantur, nihilque aliud sunt omnes allatae interpretationes, quām inania effugia. Ad 1. dicimus, Paulum fuisse quidem Fundatorem Ecclesiæ Romanæ; at non æquè primum ac pricipuum, sicuti fuit Petrus; cuius primatus ante jam probatus facit, ut proinde similes locutiones Patrum, quibus utrumq; Petrum & Paulum Ecclesiæ Romanæ Fundatores & Episcopos afferunt, pro subjecta semper materia sint intelligendæ, cum Fundatio & Episcopatus Petri in Romana Ecclesia longè alter se habeat, ac Pauli; ille enim prædictæ Ecclesiæ primus ac præcipius fuit Fundator & Episcopus: iste vero solum Petri confundator & Coadjutor, eiq; subordinatus, ut supra jam diximus. Alioquin, nisi hujusmodi diversitas pro subjecta materia attendatur, cum non solum Christus, sed etiam Apostoli 1. Cor. 3. v. 10. fundamenta Ecclesiæ dicantur, admittendum erit, non aliter Christum, quām ipsos Apostolos esse fundamentū Ecclesiæ, quod utique absurdum est. Ad 2. non negari hoc, sed alibi jam probatum supponitur, Petro à Christo concessum fuisse Principatum, vi cuius omnes Ecclesiæ ab alijs quibuscunq; erectæ ipsi sunt subordinatæ, atque ab ejusdem suprema potestate dependent. Ad 3. quando Linus, Cleatus, & sequentes Rom. Pontifices dicuntur Successores Petri, hunc ipsum in numero Episcoporum Romanorum includi, sicuti Julius Cæsar intra seriem successorum in Imperio continetur; Linus autem dicitur secundus, aut, quod idem est, primus à Petro, sicut Augustus Imperator secundus, aut primus à Julio Cæsare fuit. Ad 4. SS. Patres apertis verbis attribuere D. Petro Episcopalem Sedem & Cathedram. Ergo Episcopus fuit, oportet. Ex quo eminentia Ecclesiæ Romanae supra omnes alias surrexit. Ad 5. non esse dubium, quin Petrus Romæ prædicaverit, sed

X simul

CONTROVERSIA XXVI.

simul etiam in eadem Urbe Roma Cathedram Episcopalem collocaverit, ut affirmant expresse Patres. Ad 6. denique, Petrum longe ante Romam fuisse, quam illum ædificatum esset templum. & non quomodo cuncte & indeterminate Episcopum ibidem vixisse, sicuti Judæ Apostolatus vocatur Episcopatus Psal. 108. v. 8. sed propriæ & determinate. Nam in Roma, inquit Epiphanius hæresi 27. fuerunt primi Petrus & Paulus Apostoli, idem & Episcopi, deinde Linus, deinde Cleitus, deinde Clemens, &c.

XIV. Respond. 2. ad 1. confirmationem. Apostolos fuisse quidem à Christo in universum mundum amandatos, non tamen, ut singuli ubiq; prædicarent Evangelium, utq; omnes simul fideni per universum orbem propagarent; Unde inter se divisionem Provinciarum fecere atq; in diversa loca discessere: at verò non ita ex uno loco in alterū properarunt, ut inde incredibile fieret, Petrum 25. annis Romæ perstitisse ejus Urbis Episcopum; quantumvis non requiratur ad Episcopum loci proprium, ut in eodem semper loco residet, cum absentiam suam per Vicarium supplere posset, sicuti ex Romanis Pontificibus Clemens V. Joannes XX. Benedictus XII. Clemens VI. Innocentius VI. Urbanus V. in Gallia manserunt, & tamen Romani Pontifices extiterunt, cum Ecclesiæ Romanæ verè præfuerint, & Romæ per Vicarios suos rexerint. Ad 2. certissimum esse, Petrum Antiochias quoq; Episcopum fuisse; sed non perinde Ecclesiæ Antiochenæ, ac Romanæ Primatum suum annexuisse. Fuit igitur proprius Antiochiae & Romæ Episcopus, sed Episcopatum Antiochenum tanquam privatum reliquit Evodio, Romanum verò tanquam Universalem possedit, Et ut talem omnibus Successoribus concessis post vitam & martyrium suum. Ad 3. commodius infra respondebimus, ubi ex instituto de Electione Papæ agemus.

CONTROVERSIA XXVI.

AN OMNES SUMMI PONTIFICES debeant esse Romani,

Ravis hic se offert quæstio, in qua nec inter Catholicos Doctores convenit. Utrum in coniunctio Papatus & Supremæ Jurisdictionis cum Episcopatu Romano sit ex voluntate Christi, adeoque de jure divino: an solum ex voluntate D. Petri, cuius arbitrio ac potestati fuerit relictum à Christo, cui velit Episcopatu dignitatem illam supremam annexere? Si primum, non potest fieri mutatio: Si alterum, potest fieri à quolibet Papa, cum singuli tantam habent potestatem, quantam habuit Petrus.

PARS PRIOR

DOCTRINÆ CATHOLICORUM.

I. **D**octrina Prima. Sanctus Petrus præter universalem gubernationem totius Eccle-

siae peculiarem curam habuit Urbis Romæ, cuius loci proprius fuit Episcopus, & in ea per Crucis Martyrium Domino Spiritum reddidit. Hujus doctrinæ veritas, inquit, Card. Bellarminus Lib. 2. de sum. Pontif. cap. 1. ultra mille quingentos annos constantissimè à toto orbe terrarum credita fuit, & eam docet Historia Ecclesiastica: unde acceptimus, Petrum post mortem Christi quinque annis permanisse in Judæa: inde in Syriam fuisse profectum, & Antiochiae Sedem collocasse per septè circiter annos: hinc Romanum abijisse An. Christi quadragenso quarto, & ibi annos viginti quinque sedisse, subinde tamen excurrendo Ierosolymam, & in alias Provincias: tandem an. Christi 69. Romæ Martyrio coronatum fuisse, ut pluribus Patrum testimonij probant Sanderus in præstanti Operæ suo de visibili Monarchia Ecclesiæ Lib. 6. cap. 10. & alij in superiori Controversia relati, ubi etiam doctrinam hanc jam deditimus & authoritate ac ratione stabilivimus.

II. Hæc autem translatio Sedis Pontificæ ex Judæa Romanam divino instinctu facta videtur dubius ex causis. Prima. Ut indicaret Christus, se desertis Judæis incredulis ad Gentes migrare, quarum Caput erat Roma, sicut præixerat Matth. 23. v. 38. Ecce relinquetur vobis domus vestra deserta. Et Matth. 8. v. 11. dico autem vobis, quod multi ab Oriente & occidente venient, & recumbent cum Abraham & Jacob in Regno Calorum: Filii autem regni eiuscent in tenebras exteriores; quod fuisse declaravit per parabolam hospitum Luc. 16. v. 16. Ubi cum homines invitati nollent comparere, Mendici ex plateis collecti fuerunt. Alteram causam indicat D. Leo Serm. de SS. Apostolis Petro & Paulo, quod ex Urbe Romana Capite totius Mundi fides Catholica faciliter spargeretur; sic enim ait: Petrus Princeps Apostolici Ordinis ad arcem Romianam destinatus Imperij, ut Lux veritatis, qua in omnium Gentium revelabatur salutem, efficacius se ab ipso Capite per totum mundi corpus diffundere, cuius enim Nationis homines in hac tunc Urbe non essent? aut qua usquam Gentes ignorarent, qua Roma didicisset?

III. Doctrina secunda. Quotquot haec tenus in Pontificatu successerunt Petro, omnes fuerunt Romani Pontifices. Constat ex Chronologia Card. Bellarmini & Tabulis chronographicis P. Jacobi Gualteri, qui de anno in aīnum describunt seriem Pontificum, nec ostendi ullus potest, qui non fuerit Episcopus Romanus; imò ex 243. nec fuit unquam, qui se Petri Successore ullo modo assertiverit, præter Romanum & Antiochenum Episcopos. Sed Antiochenus non successit Petro in Pontificatu totius Ecclesiæ. Ergo Romanus.

IV. Porro Successionem istam Romanum Pontificis in Ecclesiastica Hierarchia Card. Bellarminus magnâ eruditioñis copiâ & soliditate doctrinæ Lib. 2. de sum. Pontifice à cap. 13. confirmat. Nempe 1. ex Concilijs generalibus Nicæno, Constantinopolitano, Ephesino, Chalcedonensi &c. 2. ex testimonij 12. Summorum Pontificum sanctitate & doctrinæ primis sæculis illustrum. 3. ex tredecim veterum Græcorum: & 4. ex totidem antiquorum Latinorum Patrum consensu, qui omnes non fuerunt summi Pontifices. 5. ex Origine & Antiquitate hujus Primatis, cum revera ejus initium usque ad Christum & S. Petrum inveniri nullum queat. 6. ex Authoritate, quam semper exercuerunt veteres Pontifices in Episcopos cæteros; si quidem legimus à Pontificibus Romanis Episcopos in